

ARALIK
2017

SEKTÖREL DEĞERLENDİRME RAPORU

Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği

eib EGE
İHRACATÇI
BİRLİKLERİ

EGE İHRACATÇI BİRLİKLERİ

Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği

ARALIK 2017 AYLIK İHRACAT RAPORU

TÜRKİYE GENELİ DURUM:

12 aylık dönemde geçen seneye göre Türkiye İhracatı %11'e yakın artış sağlamıştır. Tarım ürünlerinde %5'lik artış kaydedilmiştir. Sanayi ürünleri ise %13'lük artışla Türkiye toplam ihracatının %77'sini oluşturmuştur. Zeytin ve Zeytinyağı ihracatı ise %70 artış ile toplam ihracatta yaklaşık %0,2 oranında pay sahibi olmuştur.

Tablo 1: Türkiye Geneli İhracat (Ocak- Aralık) (bin \$)

SEKTÖRLER	2016	2017	Değişim ('17/'16)	Pay (17) (%)
I. TARIM	20.211.119	21.235.089	5,1	13,5
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	14.219.471	14.527.698	2,2	9,3
Zeytin ve Zeytinyağı	190.829	323.076	69,3	0,2
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	1.890.703	2.260.996	19,6	1,4
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	4.100.945	4.446.396	8,4	2,8
II. SANAYİ	107.600.041	121.392.773	12,8	77,4
III. MADENCİLİK	3.787.244	4.688.011	23,8	3,0
T O P L A M (TİM*)	131.598.404	147.315.873	11,9	94,0
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat	10.471.157	9.466.385	-9,6	6,0
T O P L A M (TİM+TUİK*)	142.069.560	156.782.257	10,4	100,0

Kaynak: Türkiye İhracatçıları Meclisi

Zeytin ve zeytinyağı ihracatımızın alt kalemlerine bakacak olursak, en büyük payı miktar bazında %185 artışla 50 bin ton, tutar bazında %189 artış ile 202 milyon ABD\$ ihracat ile zeytinyağı gerçekleştirmiştir. Zeytinyağını 92 milyon ABD\$ ihracat ile siyah zeytin, 20 milyon ABD\$ ihracat ile yeşil zeytin ve 7,4 milyon ABD\$ ihracat ile prina yağı izlemektedir. (Tablo 2)

Tablo 2: ALT SEKTÖRLERDE İHRACAT (1 OCAK- 31 ARALIK)

	Miktar (Ton)			Değer (1000 ABD\$)		
	2016	2017	Değ %	2016	2017	Değ %
Yeşil Zeytin	11.481	10.556	-8	24.258	20.175	-17
Siyah Zeytin	45.994	48.499	5	93.062	92.589	-1
Zeytinyağı	17.807	50.175	185	70.055	202.680	189
Prina yağı	1.330	3.241	156	3.400	7.432	129
TOPLAM	76.612	112.471	46,81	190.775	322.876	69,24

En fazla zeytinyağı ihracatı gerçekleştirilen ülke İspanya olmuştur. İspanya'yı ABD ve İtalya takip etmektedir.

Tablo 3: ZEYTİNYAĞI İHRACATINDA İLK 5 ÜLKE (1 OCAK-31 ARALIK)

ÜLKE ADI	2016 MİKTAR (KG)	2016 TUTAR (\$)	2017 MİKTAR (KG)	2017 TUTAR (\$)	MİKTAR DEĞİŞİM %	TUTAR DEĞİŞİM %
İSPANYA	3.132.040	9.762.768	18.426.020	69.921.644	488	616
BİRLEŞİK DEVLETLER	4.486.963	16.045.769	14.432.458	58.129.810	222	262
İTALYA	763.571	2.364.803	4.259.930	15.859.691	458	571
SUUDİ ARABİSTAN	1.810.039	9.161.292	2.907.198	13.742.133	61	50
FİLDİŞİ SAHİLİ	777.441	2.659.193	1.259.230	5.294.075	62	99

Zeytinyağı ihracatımızda en fazla artış gösteren ülkeler sırasıyla, İspanya, ABD ve İtalya olurken, en fazla azalış gösteren ülkeler ise sırasıyla Irak, Malezya ve Yemen olmuştur.

Tablo 4: EN FAZLA ARTIŞ VE AZALIŞ GÖSTEREN İLK 3 ÜLKE (ZEYTİNYAĞI)

	Değer (bin \$)		
	2016	2017	% değ.
Artış gösteren ülkeler			
İSPANYA	9.762	69.921	616
BİRLEŞİK DEVLETLER	16.405	58.129	262
İTALYA	2.364	4.259	571
Azalış gösteren ülkeler			
IRAK	3.693	1.655	-55
MALEZYA	1.146	309	-73
YEMEN	921	114	-88

En fazla sofralık zeytin ihracatı gerçekleştirilen ülke Almanya olmuştur. Almanya'yı Irak, Romanya, ABD ve Birleşik Krallık takip etmektedir.

Tablo 5: SOFRALIK ZEYTİN İHRACATINDA İLK 5 ÜLKE (1 OCAK- 31 ARALIK)

ÜLKE ADI	2016 MİKTAR (KG)	2016 TUTAR (\$)	2017 MİKTAR (KG)	2017 TUTAR (\$)	MİKTAR DEĞİŞİM %	TUTAR DEĞİŞİM %
ALMANYA	12.659.502	37.659.023	12.555.918	36.565.678	-1	-3
IRAK	15.996.386	27.448.479	15.099.885	22.491.820	-6	-18
ROMANYA	7.960.630	10.760.354	7.915.958	10.267.983	-1	-5
BİRLEŞİK DEVLETLER	4.596.771	9.259.935	4.366.215	8.447.026	-5	-9
BULGARİSTAN	5.657.099	4.181.304	6.017.418	4.345.560	6	4

Sofralık zeytin ihracatımızda en fazla artış gösteren ülkeler sırasıyla Kanada, Avustralya ve Birleşik Krallık olurken, en fazla azalış gösteren ülkeler ise sırasıyla Irak, İran ve Almanya olmuştur.

Tablo 6: EN FAZLA ARTIŞ VE AZALIŞ GÖSTEREN İLK 3 ÜLKE (SOFRALIK ZEYTİN)

	Değer (bin \$)		
	2016	2017	% değ.
Artış gösteren ülkeler			
KANADA	824	1.930	134
AVUSTRALYA	814	1.855	128
BİRLEŞİK KRALLIK	3.315	4.055	22
Azalış gösteren ülkeler			
IRAK	27.448	22.491	-18
İRAN (İSLAM CUM.)	1.436	103	-93
ALMANYA	37.659	36.565	-3

EİB GENELİ DURUM:

2017 yılının Ocak – Aralık döneminde bir önceki senenin aynı dönemine tüm sektörlerdeki toplam ihracatımız %8,6 artışla 11,8 milyar \$ olarak gerçekleştirmiştir. Bu dönemde, Tarım sektörü ihracatımız %3 artışla 4,5 milyar \$ olurken, Sanayi sektöründe %12 artışla 6,4 milyar \$, Maden sektöründe ise %14 artışla 869 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 7: EİB GENELİ İHRACAT (1 Ocak – 31 Aralık)

Sektörler	2016 (ABD\$)	2017 (ABD\$)	DEĞİŞİM%
TARIM	4.392.450.865	4.520.191.013	2,91
Zeytin ve Zeytinyağı	124.091.644	251.774.262	102,89
SANAYİ	5.746.057.563	6.448.200.441	12,22
MADENCİLİK	762.103.878	869.695.732	14,12
TOPLAM	10.900.612.307	11.838.087.186	8,60

Bölgemiz zeytin-zeytinyağı ihracatına alt sektörler bazında bakıldığında, zeytinyağının değer bazında %lük artışla 190 milyon ABD\$ ihracatla ilk sırada yer aldığını görüyoruz. Zeytinyağını yaklaşık 43 milyon ABD\$ ihracat gerçekleştirilen siyah zeytin takip etmektedir. Yeşil zeytin ihracatımızda değer bazında %20’lik düşüş ile 11 milyon ABD\$ olarak gerçekleşmiştir. Son olarak %217 artış ile prina yağı ihracatımız 6 milyon ABD\$ olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 8: EİB ALT SEKTÖRLERDE İHRACAT (1 OCAK-31 ARALIK)

	Miktar (Ton)			Değer (1000 ABD\$)		
	2016	2017	% Değişim	2016	2017	% Değişim
Yeşil Zeytin	7.364	6.827	-7	14.371	11.491	-20
Siyah Zeytin	27.055	29.776	10	42.686	43.515	2
Zeytinyağı	16.697	47.431	184	65.008	190.588	193
Prina yağı	830	2.862	245	1.890	6.002	217
TOPLAM	51.946	86.896	67,28	123.955	251.596	102,97

Türkiye geneli ihracatla paralel olarak, Bölgemizce en fazla zeytinyağı ihracatı gerçekleştirilen ülke İspanya olmuştur. İspanya’yı, ABD ve İtalya takip etmektedir.

Tablo 9: ZEYTİNYAĞI İHRACATINDA İLK 5 ÜLKE (1 OCAK-31 ARALIK)

ÜLKE ADI	2016 MİKTAR (KG)	2016 TUTAR (\$)	2017 MİKTAR (KG)	2017 TUTAR (\$)	MİKTAR DEĞİŞİM %	TUTAR DEĞİŞİM %
İSPANYA	3.132.040	9.762.768	18.338.180	69.595.455	486	613
BİRLEŞİK DEVLETLER	4.391.987	15.481.723	14.289.871	57.470.445	225	271
İTALYA	763.571	2.364.803	4.259.930	15.859.691	458	571
SUUDİ ARABİSTAN	1.515.634	7.990.500	1.691.494	9.321.010	12	17
FİLDİŞİ SAHİLİ	772.090	2.646.723	1.245.580	5.228.309	61	98

Bölgemiz zeytinyağı ihracatında en fazla artış gösteren ülkeler İspanya, ABD ve İtalya olurken, en fazla azalış gösteren ülkeler ise sırasıyla, Irak, Malezya ve Yemen olmuştur.

Tablo 10: EN FAZLA ARTIŞ VE AZALIŞ GÖSTEREN İLK 3 ÜLKE (ZEYTİNYAĞI)

Değer (bin \$)			
	2016	2017	% değ.
Artış Gösteren Ülkeler			
İSPANYA	9.762	69.595	613
BİRLEŞİK DEVLETLER	15.481	57.470	271
İTALYA	2.364	15.859	571
Azalış Gösteren Ülkeler			
IRAK	3.012	1.531	-49
MALEZYA	1.128	309	-73
YEMEN	745	89	-88

Bölgemiz sofralık zeytin ihracatında ilk sırada yaklaşık 17 milyon ABD\$ ile Irak yer almaktadır, Irak'ı 7,8 milyon ABD\$ ile Romanya, 7,7 milyon ABD\$ ile Almanya, 6 milyon ABD\$ ile ABD ve 4,2 milyon ABD\$ ile Bulgaristan takip etmektedir.

Tablo 11: SOFRALIK ZEYTİN İHRACATINDA İLK 5 ÜLKE (01 OCAK- 31 ARALIK)

ÜLKE ADI	2016 MİKTAR (KG)	2016 TUTAR (\$)	2017 MİKTAR (KG)	2017 TUTAR (\$)	MİKTAR DEĞİŞİM %	TUTAR DEĞİŞİM %
IRAK	11.763.447	20.133.998	11.658.967	17.006.611	-1	-16
ROMANYA	5.872.647	8.450.925	5.830.515	7.867.245	-1	-7

ALMANYA	3.074.696	7.811.675	3.276.960	7.736.596	7	-1
BİRLEŞİK DEVLETLER	3.595.162	6.633.185	3.534.069	6.064.064	-2	-9
BULGARİSTAN	5.651.400	4.170.318	5.959.452	4.253.686	5	2

Sofralık zeytin ihracatımızda en fazla artış gösteren ülkeler sırasıyla Kanada, Avustralya ve KKTC olurken, en fazla azalış gösteren ülkeler ise, Irak, İran ve Romanya olmuştur.

Tablo 12: EN FAZLA ARTIŞ VE AZALIŞ GÖSTEREN İLK 3 ÜLKE (SOFRALIK ZEYTİN)

Değer (bin \$)			
	2016	2017	% değ.
Artış Gösteren Ülkeler			
KANADA	538	1.572	192
AVUSTRALYA	336	1.244	270
KKTC	721	1.145	59
Azalış Gösteren Ülkeler			
IRAK	20.133	17.006	-16
İRAN (İSLAM CUM.)	836	10	-99
ROMANYA	8.450	7.867	-7